

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyně Mgr. Lucíí Trejbalovou ve věci

žalobkyně: **MgA. P. Z.**, narozená dne X
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 9. 2025, č. j. MPSV-2025/192053-916

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobkyně se domáhá přezkumu shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Liberci (dále jen „úřad práce“) ze dne 5. 9. 2025, č. j. 228469/25/LB.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

2. Prvostupňovým rozhodnutím úřad práce odejmul žalobkyni dávku státní sociální podpory rodičovský příspěvek od dne 1. 6. 2025, neboť nárok na dávku zanikl ke dni 31. 3. 2025. Úřad práce konstatoval, že rodičovský příspěvek na V. K., narozeného dne X, byl žalobkyni přiznán prozatímně ve výši vyrovnávacího příspěvku. Nárok na dávku byl posouzen i dle nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systému sociálního zabezpečení (dále jen „koordinační nařízení“), protože otec dítěte J. K. má od 1. 3. 2024 pracovní poměr v Lucembursku, které je tak primární k vyplácení rodičovského příspěvku v rámci EU. ČR je pouze sekundárně kompetentní na základě bydliště rodiny v ČR. Protože žádost o rodičovský příspěvek podaná v ČR dne 3. 12. 2024 s nárokem od 16. 1. 2025 postoupená styčnému orgánu v Lucembursku nebyla vyřízena, začala ČR prozatímně vyplácet vyrovnávací příspěvek. Vzhledem k tomu, že úřad práce obdržel písemnou informaci od CAE, Children Future Fund, Lucembursko, že od 16. 4. 2025 do 15. 10. 2025 byl otcí dítěte J. K. přiznán 6měsíční rodičovský příspěvek na dítě, je dávka vyplácena jiným státem EU ve výši 73 026 Kč, která není nižší než výše dávky stanovená podle národních předpisů, není ČR kompetentní k vyplácení dávky, a proto byla dávka odňata.
3. Žalovaný konstatoval, že od března 2025 je primární k výplatě rodičovského příspěvku ČR, matka s dítětem mají bydliště na území ČR, pracovní poměr byl ukončen ke dni 24. 8. 2024 a od března 2025 měla nárok na podporu v nezaměstnanosti. Rovněž žalovaný v této souvislosti odkázal na čl. 68 koordinačního nařízení. Úřadu práce bylo doručeno potvrzení z Lucemburska, že otec dítěte je na 6měsíční rodičovské dovolené na plný úvazek v období od 16. 4. 2025 do 15. 10. 2025, žalobkyně nemá nárok na rodičovskou dovolenou, neboť není pojištěna v lucemburském systému sociálního pojištění. Dle § 30 odst. 7 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, platí, jestliže rodič čerpal na nejmladší dítě v rodině dávku obdobnou rodičovskému příspěvku v jiném státě, odečte se z celkové částky rodičovského příspěvku částka vyplacená na totéž dítě jiným státem. Žalovaný uzavřel, že rodina čerpala z více států rodičovský příspěvek, ČR a Lucembursku v době od 16. 4. 2025, vyplacená částka z ČR je nižší nežli částka z Lucemburska, proto není nárok na výplatu rodičovského příspěvku z ČR. K zániku dávky došlo ke dni 31. 3. 2025 a k odejmutí tedy od 1. 6. 2025.

II. Žaloba

4. Žalobkyně uvedla, že její přítel J. K. má pracovní poměr v Lucembursku. Dne 16. 4. 2025 z důvodu zhoršení jejího zdravotního stavu nastoupil na otcovskou dovolenou, na kterou má nárok v délce trvání 6 měsíců od narození do 6 let věku dítěte. Namítala, že se jedná o úplně jiný druh příspěvku, než je rodičovský příspěvek v ČR. Jde o dávku obdobnou peněžitě pomoci v mateřství z dávek nemocenského pojištění, neboť výše byla vypočítána z příjmu. S obdobnou situací se žádný z kolegů pracujících pro stejnou firmu nesetkal, rodičovský příspěvek byl jejich partnerkám pozastaven, nikoliv odňat a poté vyplácen bez ponížení.
5. Protože žalobkyně požádala o vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání a pobírala podporu v nezaměstnanosti, je od tohoto okamžiku ČR přednostně příslušnou pro výplatu rodičovského příspěvku. V evidenci byla žalobkyně jen od 3. do 13. 3. 2025, protože jí byl vyplacen první prozatímně přiznaný rodičovský příspěvek, poslední pak dne 16. 6. 2025. Dne 4. 8. 2025 znovu požádala o vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání a od 12. 9. 2025 pobírá podporu v nezaměstnanosti.

6. Situaci žalobkyně řešila s veřejným ochráncem práv, po konzultaci navrhuje zrušení rozhodnutí a vrácení věci úřadu práce, neboť otcovská dovolená z Lucemburska není koordinovaná rodinná dávka jako český rodičovský příspěvek.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobkyně

7. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný pouze zopakoval skutečnosti uvedené v napadeném rozhodnutí. Navrhoval, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.
8. V replice žalobkyně upozornila na to, že J. K. je její přítel, nikoli manžel. Upozornila na vyjádření žalovaného, že rodina má bydliště v ČR, přičemž pro vznik nároku na rodinné dávky z českého systému, na které se vztahují koordinační předpisy, musí existovat vazba na ČR daná buď zaměstnáním, důchodem nebo bydlištěm. Jinak žalobkyně zopakovala skutečnosti uvedené již v žalobě. Zdůraznila, že dávka, kterou J. K. pobíral při otcovské dovolené, je dávkou obdobnou peněžité pomoci v mateřství z dávek nemocenského pojištění, neboť výše byla vypočítána z příjmu.

V. Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí, v souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.
10. Skutkové okolnosti případu nejsou sporné. Žalobkyně, matka V. K., narozeného dne X, požádala dne 3. 12. 2024 o rodičovský příspěvek od 16. 1. 2025. Do té doby pobírala peněžitou pomoc v mateřství. Žalobkyně, dítě i jeho otec J. K., přítel žalobkyně, mají bydliště v ČR. Otec dítěte je zaměstnán v Lucembursku, je zde sociálně pojištěn, dle tvrzení žalobkyně i zdravotně. Rozhodnutím ze dne 12. 3. 2025 byl žalobkyni přiznán rodičovský příspěvek na V. K., a to od 16. 1. 2025 ve výši 797 Kč měsíčně. Dávka byla oznámeními úřadu práce zvýšena od 1. 2. 2025 na částku 10 937 Kč měsíčně, od 1. 4. 2025 na částku 20 265 Kč měsíčně. Naposledy byl rodičovský příspěvek žalobkyni vyplacen dne 16. 6. 2025 za období měsíce května 2025. Z potvrzení, které byly úřadu práce předloženy dne 1. 7. a 10. 7. 2025, vyplývá, že otec dítěte byl od 16. 4. 2025 do 15. 10. 2025 na rodičovské dovolené a pobíral rodičovský příspěvek (*Indemnité Congé parental* neboli také náhradu při rodičovské dovolené *Elternurlaubsentschädigung*) ve výši 2 929,76 EUR měsíčně, s tím, že dávka v uvedené výši byla v květnu a červnu 2025 vyplacena.
11. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí úřadu práce o odejmutí dávky státní sociální podpory rodičovského příspěvku ode dne 1. 6. 2025 z důvodu zániku nároku na dávku ke dni 31. 3. 2025, a to ve spojení s rozhodnutím žalovaného. Ačkoli se odůvodnění rozhodnutí vydaných v obou stupních řízení odlišují co do posouzení ČR jako státu primárně či sekundárně příslušného k vyplácení rodičovského příspěvku na V. K. ve smyslu čl. 68 odst. 1 písm. a) koordinačního nařízení, oba správní orgány vycházely shodně z toho, že podstatnou skutečností s vlivem na nárok žalobkyně na rodičovský příspěvek dle § 30 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře je pobírání rodičovského příspěvku na totéž dítě otcem v Lucembursku v období od 16. 4. 2025 do 15. 10. 2025, přičemž takto vyplácená dávka není

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

nižší než výše dávky stanovená zákonem o státní podpoře. Úřad práce i žalovaný přitom příspěvek vyplácený otci v Lucembursku na rodičovské dovolené jednoznačně považovaly za dávku srovnatelnou rodičovskému příspěvku ve smyslu § 30 odst. 1 zákona o sociálního zabezpečení.

12. Soud předesílá, že zákonností napadeného rozhodnutí se může v souladu s dispoziční zásadou, kterou je správní soudnictví ovládáno, zabývat pouze v mezích uplatněných žalobních bodů. Míra precizace žalobních námitek předurčuje rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí, a do značné míry tak i rozsah a kvalitu odůvodnění rozsudku soudu [srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS]. Touto optikou hodnotil soud napadené rozhodnutí, tj. z pohledu prakticky jediné žalobní námítky, v níž žalobkyně stručně namítala, že otcem pobíraný příspěvek při otcovské dovolené není srovnatelnou dávkou rodičovskému příspěvku.
13. Podmínky nároku na rodičovský příspěvek jsou stanoveny v § 30 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře. Dle uvedeného ustanovení *rodič, který po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o dítě, které je nejmladší v rodině, má nárok na rodičovský příspěvek nejdéle do 4 let věku tohoto dítěte, a to nejdéle do doby, kdy byla na rodičovském příspěvku vyplacena z důvodu péče o totéž nejmladší dítě v rodině celková částka 350 000 Kč, není-li dále stanoveno jinak*. Současně podle § 30 odst. 7 uvedeného zákona platí, že *jestliže rodič čerpal na nejmladší dítě v rodině dávku obdobnou rodičovskému příspěvku v jiném státě, odečte se z celkové částky rodičovského příspěvku částka vyplacená na totéž dítě jiným státem*.
14. Rodičovský příspěvek dle citovaného zákona je *rodinnou dávkou* ve smyslu čl. 1 písm. z) koordinačního nařízení, jde o peněžitou dávku určenou k vyrovnání rodinných výdajů v podobě poklesu příjmů z výdělečné činnosti rodiče osobně pečujícího o dítě. Ač se správní orgány podrobněji nezabývaly srovnáním rodičovského příspěvku a příspěvku vypláceného otci na rodičovské dovolené podle lucemburského práva, nepovažoval to soud za pochybení, které by mělo za následek nepřezkoumatelnost jejich rozhodnutí. Srovnatelnost těchto dávek je totiž nasnadě. Již z názvu dávky *Indemnité Congé parental* (příspěvek na rodičovskou dovolenou), neboli také *Elternurlaubsentschädigung* (náhrada za rodičovskou dovolenou) vyplývá, že se jedná o rodičovský příspěvek při osobní péči o dítě na rodičovské dovolené. Rovněž možnost pobírat tento příspěvek při rodičovské dovolené otcem do věku 6 let dítěte, tj. do vyššího věku dítěte, nikoli v souvislosti s jeho narozením, odpovídá tomu, že jde o rodinnou dávku obdobnou rodičovskému příspěvku ve smyslu § 30 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře.
15. Skutečnost, že je výše lucemburského příspěvku na rodičovskou dovolenou stanovena na základě výše příjmů dosahovaných v předchozím období ze zaměstnání, případně jiné výdělečné činnosti, na posouzení věci ničeho nemění. Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 14. 11. 2023, č. j. 5 Ads 399/2021-27, Sb. NSS 4550/2024, „*podle odůvodnění koordinačního nařízení je při realizaci koordinace rodinných dávek třeba přihlížet k tomu, že „rodinné dávky jsou velmi rozmanité“ (bod 34)*“. Je zřejmé, že podmínky pro vznik nároku, stanovení doby, na jakou je dávka vyplácena, a její výše se mohou u rodičovského příspěvku lišit dle právních úprav jednotlivých států EU. Na to ostatně pamatuje jak čl. 68 odst. 2 koordinačního nařízení, tak § 30 odst. 7 zákona o sociálním zabezpečení.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

16. Obecný poukaz žalobkyně na to, že rodičovský příspěvek byl partnerkám kolegů otce dítěte pozastaven a poté vyplácen bez ponížení, nemůže být důvodem pro vyhovění žalobě. Jde o obecnou argumentaci bez bližších podrobností, stěží tak lze usuzovat na jinou ustálenou praxi správních orgánů ve srovnatelných případech.
17. Tvrzení žalobkyně, že jí úřad práce začal rodičovský příspěvek vyplácet, neboť v Lucembursku není obdobná dávka jako rodičovský příspěvek, nemá v ničem oporu. Z napadených rozhodnutí, především potom z rozhodnutí úřadu ze dne 12. 3. 2025, jímž byl žalobkyni ode dne 16. 1. 2025 rodičovský příspěvek přiznán, vyplývá, že důvodem prozatímního nároku na vyrovnávací doplatek rodičovského příspěvku bylo výhradně prodloužení příslušného lucemburského orgánu s odpovědí na postoupenou žádost o určení příslušnosti k vyplácení dávky rodičovského příspěvku.
18. Soud dodává, že má pochopení pro jistě složitou situaci rodiny (tvrzený zhoršený zdravotní stav žalobkyně, skončení jejího pracovního poměru na dobu určitou), nicméně nastalý stav je důsledkem rozhodnutí, že péči o V. K. bude v období od 16. 4. 2025 do 15. 10. 2025 zajišťovat na rodičovské dovolené otec, přičemž výše rodičovského příspěvku v Lucembursku, byť poskytovaného po kratší dobu, nikoli nepodstatně (6 x cca 73 000 Kč) převýšila výši rodičovského příspěvku, který lze v souladu s § 30 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře čerpat do celkové výše 350 000 Kč.

VI. Závěr a náklady řízení

19. Z uvedených důvodů vyhodnotil soud žalobu jako nedůvodnou a zamítl ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
20. Ve věci rozhodoval, aniž nařídil jednání, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
21. Podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Podle § 60 odst. 2 s. ř. s. ustanovení odst. 1 neplatí, mělo-li být právo na náhradu nákladů řízení přiznáno správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění, nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče.
22. V souzené věci byl úspěšný žalovaný správní orgán, protože se však jednalo o věc sociálního zabezpečení, na náhradu nákladů řízení nemá právo. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 12. ledna 2026.

Mgr. Lucie Trejbalová v. r.
samosoudkyně